

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 295/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., K., zastúpenej konateľom Ing. V. K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob/7/2010 a jeho uznesením z 29. marca 2010, ako aj postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 31 K/13/2009 a jeho rozhodnutím z 8. januára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2010 doručená sťažnosť spoločnosti F., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob/7/2010 a jeho uznesením z 29. marca 2010, ako aj postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 31 K/13/2009 a jeho uznesením z 8. januára 2010.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení úpadcu v konkurznej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 31 K/13/2009. V predmetnej veci okresný súd pôvodne uznesením č. k. 31 K/13/2009-155 z 10. júla 2009 vyhlásil na základe návrhu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky – Daňového úradu Košice II konkurz na majetok sťažovateľky vo výroku uznesenia označenej ako „*F., s. r. o. so sídlom K., K.*“. Ďalším (následným) uznesením č. k. 31 K/13/2009-307 z 8. februára 2010 opravil „*v záhlaví uznesenia... zo dňa 10. 7. 2009 označenie dlžníka, ktoré má správne znieť: F., s. r. o. L. K... Opravuje prvý výrok uznesenia... zo dňa 10. 07. 2009, ktorý má znieť: Vyhlasuje konkurz na majetok dlžníka: F., s. r. o., L. K.*“. Dôvodom opravného uznesenia vydaného „*v zmysle ustanovenia § 164 O. s. p.*“ bola podľa názoru okresného súdu skutočnosť, že jeho pôvodné uznesenie „*obsahuje zrejmu nesprávnosť v označení sídla dlžníka...*“. O odvolaní sťažovateľky z 22. februára 2010, ktorého podstatou je jej tvrdenie, že «*... vadu uvedenia takého sídla, kde úpadkyňa v čase vydania rozhodnutia nesídlila, súd vyhodnotil v kontexte konkurzného konania ako „inú zrejmu nesprávnosť“, vadne*», rozhodol krajský súd uznesením č. k. 3 CoKR/7/2010-321 z 29. marca 2010, ktorým potvrdil „*uznesenie súdu prvého stupňa*“.

3. Sťažovateľka tvrdila, že v predmetnej konkurznej veci konajúce všeobecné súdy svojím postupom a rozhodnutiami porušili ňou označené základné práva zaručené ústavou a práva zaručené dohovorom (bod 1).

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom „*vyslovil porušenie... ňou namietaných... práv*“, zrušil „*rozhodnutie Krajského súdu... zo dňa 29. 3. 2010... a rozhodnutie Okresného súdu... zo dňa 8. 2. 2010*“, priznal jej „*náhradu nemajetkovej ujmy 500,- €*“ a náhradu trov. Súčasne požiadala „*o ustanovenie právneho zástupcu*“.

5. Sťažovateľka k sťažnosti pripojila prvú stranu uznesenia okresného súdu z 10. júla 2009, opravné uznesenie okresného súdu z 8. februára 2010, odvolanie proti opravnému uzneseniu z 22. februára 2010 a uznesenie krajského súdu z 29. marca 2010.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody... boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom...

8. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 31 K/13/2009 a jeho uznesením z 8. februára 2010, ako aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoKR/7/2010 a jeho uznesením z 29. marca 2010 boli porušené jej v sťažnosti označené práva (bod 1).

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka predmetnou sťažnosťou najprv napadla postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 31 K/13/2009 a aj jeho uznesenie z 8. februára 2009. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať napadnuté rozhodnutie okresného súdu (a postup v konaní mu predchádzajúci), keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, a o odvolaní proti nemu rozhodol krajský súd ako súd odvolací uznesením sp. zn. 3 CoKR/7/2010 z 29. marca 2010. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 CoKR/7/2010 z 29. marca 2010, možno zo sťažnosti vyvodit', že sťažovateľka namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu a jeho uznesením, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie, t. j. stotožnil sa s faktickými a právnymi názormi a závermi tohto súdu, ktoré však podľa názoru sťažovateľky vyplývalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jeho následného nesprávneho posúdenia (krajskému súdu najmä vytýkala, že sa odvolací súd s jej námietkami uvedenými „v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu... vysporiadal vadne... Hlavná námietka spočíva v tom, že by nemali byť pochybnosti o vade uznesenia o vyhlásení konkurzu. Konkurzný súd vadu nesprávneho sídla spoločnosti napravil – opravou zrejmej nesprávnosti, pričom sa o zrejmu nesprávnosť nejedná...“.).

**K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1
ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru**

12. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

13. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky uznesením sp. zn. 3 CoKR/7/2010 z 29. marca 2010 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

14. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zisteného skutkového stavu a na tomto základe vyvedených právnych záverov. V odôvodnení krajský súd *inter alia* uviedol:

„Napadnutým uznesením súd prvého stupňa opravil v záhlaví uznesenia Okresného súdu... č. k. 31 K/13/2009-155 zo dňa 10. 7. 2009 označenie dlžníka, ktoré má správne znieť:

F., s. r. o., L., K. a prvý výrok uznesenia Okresného súdu Košice I, č. k. 31K/13/2009-155 zo dňa 10. 7. 2009, ktorý má správne znieť: Vyhlasuje konkurz na majetok dlžníka: F., s. r. o., L., K.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že pôvodné rozhodnutie zo dňa 10. 7. 2009 č. k. 31 K/13/2009-155 obsahuje zrejmu nesprávnosť v označení sídla dlžníka ako tak v záhlaví tohto rozhodnutia ako aj v jeho prvom výroku a preto bolo potrebné túto chybu odstrániť podľa § 164 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie úpadca a namietal, že súdom označená chyba rozhodne nemôže byť považovaná za chybu písárskeho charakteru, nakoľko sa jedná o chybu obsahovej náležitosti rozhodnutia takého charakteru, ktorý nemohol vzniknúť preklepom, vynechaním, či duplicitou v písaní. V danom prípade nejde ani o zrejmu nesprávnosť...

Odvolací súd ... dospel k záveru, že odvolanie úpadcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa po zistení, že úpadca mal v čase vyhlásenia konkurzu sídlo na ulici L. a nie K. opravil túto zrejmu nesprávnosť opravným uznesením podľa § 164 O. s. p. Skutočnosti namietané úpadcom nemôžu mať v tomto konaní ním namietané dôsledky. Totiž podľa § 9 ods. 2 Obchodného zákonníka, obchodné meno obchodných spoločností a družstva je názov, pod ktorým sú zapísané v obchodnom registri. To platí aj pre právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného registra na základe osobitného zákona. Súčasťou obchodného mena právnických osôb je aj dodatok označujúci ich právnu formu.

Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť F., s. r. o. mala do 19. 6. 2009 zapísané sídlo na ulici – K. a až od 20. 6. 2009 bolo zapísané sídlo na ulici – L.. Konkurz na jej majetok bol vyhlásený dňa 10. 7. 2009.

To, že v opravovanom (zrejme pôvodnom, pozn.) uznesení bola uvedená pôvodná ulica je zrejmom nesprávnosťou, ktorú možno napraviť postupom podľa § 164 O. s. p.

Námietky ohľadom možnosti veriteľov uplatniť v konkurze svoje pohľadávky nie sú významné, pretože k zmene ulice došlo tesne pred vyhlásením konkurzu a pohľadávky veriteľov vznikli v čase, keď úpadca mal sídlo na ulici, uvedenej v uznesení o vyhlásení konkurzu.

Ostatné námietky úpadcu sú právne bezvýznamné.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.“

15. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

17. Ústavný súd poznamenáva, že dôvody uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Cob 7/2010 z 29. marca 2010 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

18. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

**K namietanému porušeniu práva na účinný právny prostriedok nápravy pred
národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru**

19. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti (prípadne aj odvolania sťažovateľky z 22. februára 2010) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka neuviedla žiadnu skutočnosť,

ktorou by odôvodnila, akým postupom, konaním (resp. nečinnosťou) krajský súd spôsobil porušenie označeného práva zaručeného dohovorom. Sťažovateľka sa domáhala nápravy podaním riadneho opravného prostriedku – odvolania proti prvostupňovému uzneseniu, o ktorom rozhodol v odvolacom konaní krajský súd (bod 2 a 14).

20. Nadväzujúc na už uvedené úvahy a právne závery aktuálne použiteľné aj pri odôvodnení odmietnutia namietaného porušenia práva podľa čl. 13 dohovoru (pozri body 12, 13, 15 až 19) ústavný súd konštatuje absenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením práva sťažovateľky podľa čl. 13 dohovoru.

21. Ústavný súd opätovne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho skutkové a právne závery (pozri tiež bod 12). Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03). Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vykonal ústavne súladný výklad platných právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem. Skutkové a právne závery vyplývajúce z uznesenia krajského súdu nemožno označiť za arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

22. Z obsahu aj tejto časti sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu (resp. aj okresného súdu) prezentovaným v odôvodnení ich rozhodnutí. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Ústavný súd pripomína, že nejde o porušenie označených práv, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom. Ústavný súd z týchto dôvodov podľa § 25

ods. 2 zákona o ústavnom súde z uvedených dôvodov odmietol sťažnosť aj v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenú.

23. Po odmietnutí sťažnosti ako celku nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej sťažnosti (bod 4).

24. Ako *obiter dictum* k argumentácii sťažovateľky ústiacej do právneho názoru inkompatibilného s právnym závermi vo veci konajúcich konkurzných súdov ústavný súd dodáva, že aj v prípade eventuálnych výhrad ústavného súdu k dielčim procesným úkonom všeobecných súdov v prípade, že konanie pred týmito súdmi ako celok možno aj po vydaní rozhodnutia s procesnými chybami (ktoré by im bolo dôvodné vytknúť) hodnotiť ako spravodlivé a súladné so základnými právami uvedenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, by takýto procesný postup všeobecných súdov nehodnotil (ústavný súd) ako postup zasahujúci do ústavne chránených práv a slobôd. S prihliadnutím na princíp minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd považuje za kontraproduktívny taký postup, ktorý by síce napravil vzniknuté procesné pochybenia, ale podstatne náročnejším (procesne, ekonomicky a aj časovo) spôsobom, a v konečnom dôsledku by aj tak dospel k zamýšľanému rovnakému záveru (t. j. odstráneniu omylu spôsobenému hoc aj neúmyselnou nedôslednosťou vo veci konajúcich všeobecných súdov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2010